

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge Evropejske dežele 8 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Ze inserate se plačuje od enostopne pretivrtve za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pretivrtva 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

CESARJEV ROJSTNI DAN.

Našemu cesarju.

Jutri, dne 18. avgusta, slavijo avstrijski narodi zopet rojstni dan svojega oboževanega vladarja, cesarja Franca Jožefa. Tretjikrat ga slavijo v sedanjih svetovni vojni. Že v mirnih časih so smatrali narodi ta dan za najboljšo priliko, da izkažejo vladarju svojo zvestobo. Vršila so se cerkvena in posvetna slavlja, vprizarjale bakljade in razsvetljave, prirejale šumne slavnosti in veselice. Še bolj nego mirni časi nas nagibajo sedajni strašni časi, da mu izrazimo ljubezen in zvestobo, ki jo čutimo v svojih sreih. Ne moremo mu tega sicer izraziti v veselju in razkošju, a kljub temu lahko smelo trdimo, da našim srcem nikdar ni bil tako blizu, kakor ravno v sedanjih dneh, ko so na vseh straneh vstali zemljelačni sovražniki, da napadajo ljubo nam Avstrijo, čez katero vlada naš cesar že blizu 70 let. Kakor otroci okoli svojega očeta, kadar je v nevarnosti, se zbiramo v tem času okoli svojega cesarja, prisegajoč mu, da smo voljni z njim vstrajati v velikanski borbi do zadnjega dihljaja. In kakor dobri otroci ravno v hudih dneh najbolj gorče molijo, da jim Bog ohrani dragega očeta, tako tudi mi v tej krvavi vojski srečete kakor kdaj poprej pošiljamo svoje molitve proti nebesom: Ohrani nam ljubi Bog našega modrega in očetovskega vladarja zdravega in krepkega, tolaži njegovo žalosti polno srce, ki mora prenašati toliko gorja, daj mu zmago čez vse naše sovražnike ter podeli nepremagani Avstriji zopet mirne, srečne čase!

Gorica.

Zalost nas je objela, ko smo izvedeli, da so dne 8. avgusta prišle italijanske čete v Gorico. Čez leto dni so vstrajali naši junaki na izpostavljenih postojankah, sedaj so se morali udati italijanski artilerijski premoči. In tako se je zgodilo, da je Lah vkorakal v nam toli omiljeno mesto.

Gorica in zemlja okoli Gorice je okrvavljena s krvjo naših očetov, mož in bratov. Zemlja, v kateri spijo naši dragi večno spanje, zemlja, ki je postala grobišče naših ljudi, nam je sveta in nam ostane sveta. Mi ne bomo dopustili, da bi na njej ostal verolomni sovražnik, ampak sami hočemo biti varuhi najdražjih nam grobov. Zato koprni naše srce, da se nam izpolni sedaj naša najsilnejša želja, da postane Gorica in goriška zemlja zopet naša, zopet — avstrijska.

Izguba Gorice nas je težko zadela, a nočemo mirovati, dokler se nam zopet ne vrne.

Naša južna bojna črta.

Po poročilih do 14. avg.

Avstrijsko uradno poročilo z dne 13. avgusta pravi, da se nahaja naša nova bojna črta med morjem in goro sv. Gabrijela. Gora sv. Gabrijela se nahaja severno-vzhodno od Solkana in je 646 m visoka. Severno od gore sv. Gabrijela držimo vse dosedajne postojanke. Od gore sv. Gabrijela proti jugu gre bojna črta vzhodno od Gorice, potem vzhodno od Dola, ki se razteza vzhodno od Doberdobske planote. Italijansko uradno poročilo z dne 11. avgusta pravi, da so Italijani prispeli na črto Bol do Črnega hriba ter

da še mi držimo Debeli vrh in vrh št. 121 vzhodno od Tržiča.

Če pogledamo zemljevid, vidimo, da gre naša bojna črta od Št. Petra pri Gorici v ravni črti vzhodno od Tržiča do morja. Doberdobska planota je torej že v laških rokah.

Zadnji boji za Gorico.

Kakor se je pričakovalo, se je zgodilo. Po dogem miru so Lahi prešli koncem meseca julija na bojišču pri Gorici vnoč v ofenzivo. Dne 30. julija je pričela njihova artilerija silno obstreljevati goriško in tolminsko mostišče ter hrib Sv. Mihaela. Ta ogenj se je dne 2. avgusta še ojačil. Ta dan je neka italijanska polstotnija napadla naše strelske jarke vzhodno od Tržiča z ročnimi granatami; bila pa je takoj odbita. Dne 1. avgusta je pričela sovražna infanterija v gostih množicah napadati Doberdob. Že dne 6. avgusta pa so se ti boji razširili na celo črto gori do Tolmina.

Pri goriškem mostišču.

Dne 6. t. m. zjutraj so pričeli Italijani s strašnim artilerijskim ognjem zlasti proti goriškemu mostišču in višini pri Podgori. Z malimi presledki je trajal ta ogenj dan in noč ter je zasipal strelske jarke, kritja in stanovališča naših hrabrih braniteljev. Besni infanterijski napadi so sledili neprestano drug za drugim od 6. t. m. popoldne. Neprestano so Lahi naskakovali naše pozicije

pri Podgori in Pevmi.

Naše čete so se junaško branile ter še v tem štadiju vjele 72 častnikov in 2900 mož. Hrčeti te višine, kjer že dolgo ne stoji nobeno drevo več, ki je prerit na vse strani in zamražen z jarki, je videl te dni najstrašnejše prizore, ter ga smemo po vsej pravici imenovati eno najbolj krvavih bojišč v tej vojni. Na tisoče in tisoče Italijanov se je valilo preko to pustine in na sto in sto jih je izdihnilo na tem morišču. Našim ni bilo več obstati. Umakniti so se morali s takozvane velblodje grbe te višine. Popolnoma raztrgani jarki niso nudili nobene varnosti več. Takrat je prišlo povelje, da se morajo naši umakniti za Sočo. Pričelo se je umikanje in ko je bilo vse končano, so zleteli

mostovi čez Sočo

v zrak. Dolgo že so bili ti mostovi cilj sovražnih topov. Oblaki dima so se dvignili iznad Soče ter zakrili naše čete sovražnemu pogledu. In Soča se je zopet umirila kot meja med nami in Italijani. Tako je napolnil dan 7. avgusta.

Gorica

je bila sedaj v bojni črti, ona Gorica, za katero se je bil boj od početka vojne z Italijo, nekdanj cvetoca, danes ena sama velika razvalina. Z one strani pa je udarjala granata za granato v razvaline. Tu intam se je dvignil plamen ter uničil, kar je še ostalo. In pričakovati je bilo, da se Gorica ne bo mogla dolgo držati, saj so stali italijanski topovi drug poleg drugega na višinah nasprotnega brega Soče. Naše vojaške oblasti so pravočasno poskrbele, da je goriško prebivalstvo imelo priložnost se spraviti na varno. Že v pondeljek, dne 7. avgusta, so zapuščali zadnji prebivalci opustošeno mesto. Le malo jih je ostalo. Nema in razdrta je sprejela Gorica italijanske čete v torek, dne 8. avgusta.

Gorica — kup razvalin.

Kup razvalin je Gorica. Strašni so bili dnevi do dne 8. avgusta in prebivalstvo je neizmerno trpele. Žene in posebno otroci so padali, zadeti od izstrelkov. Vse polno trupel je ležalo po ulicah med ruševinami. Kri je tekla po cestah in ulicah. Izdan je bil ukaz, naj se reši, kdor se more. In ljudje so hiteli ven, kamor so mogli, proti vlaklu, ki naj jih odpelje v varnejše dežele, ali so se začasno ustavili še kje v bližini. Beg iz Gorice je bil splošen.

Naši junaki pri Gorici.

Skoro 15 mesecev se je junaštvu naših čet posrečilo odbijati vse napade na Gorico, četudi z najtežjimi izgubami. Goriško območje ima svojo zgodovino, katero bomo mogli ceniti šele po vojski. Navdušenje naših hrabrih čet, njih trdna volja, da ne prepuste sovražniku peči zemlje več, kot je bilo to iz strateških ozirov potrebno, uprav ta krepka volja in brezprimerno junaštvo naših čet je doseglo, da se je mogla kljub premoči, kljub divjemu ognju velikega števila italijanskih topov držati prva postojanka, o kateri so vsi strokovnjaki sodili, da je ne bo mogoče držati. In držali so to postojanko naši junaki skoro 15 mesecev, dokler niso bili vsi jarki že tako razstreljeni, da niso nudili prav nobenega kritja več. In še tedaj jih niso prepodili Italijani, zapustili so postojanko le na povelje vojnega vodstva, da se preprečijo ogromne žrtve, katerim so bili izpostavljeni. Najlepši dokaz za to je, da so še v zadnjih bojih za goriško območje vjeli nad 4000 Italijanov.

Kalvarija razstreljena.

Kalvarijo so Italijani podminirali. Napravili so pod zemljo rov do Kalvarije ter so pod Kalvarijo začeli razstreljiva. Le na tak način se je posrečilo Italijanom priti na Kalvarijo.

Italijansko časopisje o bitki pri Gorici.

»Idea Nazionale« piše: Nihče ne sluti, koliko krvi in solza se je prelilo v petnajstih mesecih vojske. Gorica mora postati naša, ker smo ji žrtvovali cvet italijanske mladine. »Corriere della Sera« in drugi listi smešno pretiravajo važnost uspeha. Trident in Trst so začasno vpokojili in trde, da je bila Gorica glavni namen, ki se je tudi dosegel. Italijanski vojaški kritiki pa ne prikrivajo, da je Gorica bolj moralnega kakor vojaškega pomena, če so avstrijske čete pravočasno zgradile na gorah nove postojanke, ker se je to zgodilo, je izpostavljena Gorica popolnoma uničenu.

Boji vzhodno Gorice.

Naše čete, ki so se umaknile na višine vzhodno Gorice, se uspešno branijo proti nadaljnemu prodiranju italijanskih čet. Uradno poročilo označuje fronto za Gorico kot naše nove postojanke, zato je smatrati, da so te pozicije že končnoveljavnne. Naša hrabra krdela so se torej umaknile le toliko, kolikor je bilo z ozirom na krajevne razmere neobhodno potrebno. Vzhodno Gorice se razprostirajo obronki Trnovskega gozda, kjer je mogoče prirediti dobre obrambene postojanke. Kako poteka naša nova črta, pa se še ne da dognati. Važno je, da so naše čete dosedaj odbile vse italijanske navale na Plave ter tako onemogočile, da bi nas prijeli Lahi na severu z boka.